

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Департамент нафтогазового комплексу
вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: 206-37-53
E-mail: ogd@mev.energy.gov.ua

**Державна регуляторна служба
України**

Про погодження проекту постанови

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України додатково до листа від 12.02.2018 № 03/31-1154 надсилає на розгляд доопрацьований проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» (далі – проект постанови).

Враховуючи викладене, просимо терміново направити до Міненерговугілля рішення Державної регуляторної служби України про погодження зазначеного проекту постанови Кабінету Міністрів України.

Додатки: на 10 арк.

Заступник директора Департаменту

О. Чайковська

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ № _____

Київ

Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу

Відповідно до статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, що додається.
2. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.
3. Ця постанова набирає чинності з 1 квітня 2019 року та діє до 1 квітня 2021 року.

Прем'єр - міністр України

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від _____ № _____

Положення
про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку
природного газу для забезпечення загальносупільних інтересів у
процесі функціонування ринку природного газу

1. Це Положення визначає обсяг та умови виконання спеціальних обов'язків, що покладаються на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (далі – спеціальні обов'язки), зокрема для забезпечення стабільності, належної якості, доступності та безпеки постачання природного газу для споживачів, які не можуть бути відключені в критичні періоди, не створюючи загрози першочерговій цілі створення повноцінного ринку природного газу, заснованого на засадах вільної конкуренції з дотриманням принципів пропорційності, прозорості та недискримінації.

Це Положення:

застосовується у прозорий і недискримінаційний спосіб та не повинне обмежувати права суб'єктів господарювання, у т.ч. створених відповідно до законодавства інших держав - сторін Енергетичного Співтовариства, зокрема право на здійснення постачання природного газу споживачам за умови дотримання вимог законодавства;

не позбавляє побутових споживачів, релігійних організацій та виробників теплової енергії права обирати постачальника природного газу і права придбавати природний газ за цінами, що вільно встановлюються сторонами договору постачання природного газу, як це передбачено Законом України «Про ринок природного газу»;

не позбавляє постачальників природного газу, зокрема із спеціальними обов'язками, права вільно обирати оптового продавця природного газу для потреб їх господарської діяльності.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про ринок природного газу».

3. Цим Положенням покладаються такі спеціальні обов'язки:

1) обов'язок ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» з обсягів природного газу власного видобутку формувати ресурс природного газу для потреб побутових споживачів та релігійних організацій на умовах, у порядку та в обсягах, що визначені цим Положенням (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності);

2) обов'язок ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» продавати природний газ постачальникам природного газу для забезпечення потреб побутових споживачів та релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням;

3) обов'язок постачальників природного газу, які придбали природний газ у ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» відповідно до підпункту 2 пункту 3 цього Положення, постачати такий природний газ виключно побутовим споживачам та релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням;

4) обов'язок НАК «Нафтогаз України» щомісяця постачати природний газ виробникам теплової енергії, об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку та житлово-будівельним кооперативам в обсягах, необхідних для забезпечення їх потреб, на умовах та порядку, що визначені цим Положенням, а саме:

виробникам теплової енергії для виробництва теплової енергії для побутових споживачів та релігійних організацій або юридичних осіб, які використовують теплову енергію на підставі договору;

виробникам теплової енергії, які фінансуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету, що використовують природний газ з метою гарячого водопостачання і опалення приміщень житлового фонду та гуртожитків, які належать їм на праві власності або на інших речових правах;

виробникам теплової енергії, які фінансуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету, що використовують природний газ з метою опалення службових та виробничих приміщень, які належать їм на праві власності або на інших речових правах;

виробникам теплової енергії, що використовують природний газ для виробництва електричної енергії;

об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельним кооперативам, що використовують природний газ з метою гарячого водопостачання і опалення приміщень багатоквартирних будинків.

4. Для проведення розрахунків за спожитий природний газ побутовими споживачами, релігійними організаціями та виробниками теплової енергії постачальники природного газу відкривають в установах уповноважених банків поточні рахунки із спеціальним режимом використання для зарахування коштів, що надходять як плата за спожитий природний газ від споживачів.

Визначити уповноваженими банками, які обслуговують поточні рахунки із спеціальним режимом використання постачальників природного газу, ВАТ «Державний ощадний банк України», ПАТ «Акціонерний банк «Укргазбанк», ПАТ Комерційний банк «Приватбанк» та ПАТ «Державний експортно-імпортерний банк України».

5. Обов'язок, передбачений:

1) підпунктом 2 пункту 3 цього Положення:

не застосовується до побутових споживачів та релігійних організацій, що проживають/розташовані на тимчасово окупованій території України;

виконується ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» за умови відкриття постачальниками природного газу поточних рахунків із спеціальним режимом використання для зарахування коштів, що надходять як плата за спожитий природний газ від споживачів із зазначенням у договорах, укладених із споживачами, номера відповідного поточного рахунка із спеціальним режимом використання для зарахування коштів, що надходять за спожитий природний газ, виключно на такий рахунок;

2) підпунктом 3 пункту 3 цього Положення:

не застосовується до діяльності з постачання природного газу побутовим споживачам та релігійним організаціям, що проживають/розташовані на тимчасово окупованій території України;

3) підпунктом 4 пункту 3 цього Положення, не застосовується до діяльності з постачання природного газу на об'єкти газоспоживання виробників теплової енергії, що розташовані на тимчасово окупованій території України;

виконується НАК «Нафтогаз України» за умови відкриття виробниками теплової енергії поточних рахунків із спеціальним режимом використання для зарахування коштів, що надходять за теплову енергію.

6. ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» зобов'язані до 1 квітня 2021 р. щомісяця:

1) на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням, згідно з Прогнозним обсягом природного газу, необхідним для постачання побутовим споживачам, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та виробникам теплової енергії (далі – прогнозний обсяг природного газу), складеним Міненерговугілля за результатами моніторингу безпеки постачання природного газу, здійснювати продаж природного газу власного видобутку постачальникам, визначеним у додатку до цього Положення, в обсягах, необхідних для повного забезпечення потреб побутових споживачів та релігійних організацій (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності);

2) здійснювати продаж природного газу власного видобутку (крім обсягів, продаж яких здійснюється відповідно до підпункту 1 пункту 6 цього Положення, обсягів виробничо-технологічних витрат, обсягів, які використовуються для забезпечення власних потреб ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ ДАТ «Чорноморнафтогаз», пов'язаних з видобутком, підготовкою до транспортування та транспортуванням природного газу, а також для виробництва скрапленого природного газу та стабільного бензину) із забезпеченням рівного та недискримінаційного доступу покупців на принципах вільної добросовісної конкуренції із застосуванням прозорих біржових механізмів торгівлі у відповідності до Законів України «Про ринок природного газу» та «Про товарну біржу».

При купівлі обсягів природного газу, вказаних у підпункті 2 пункту 6 цього Положення, встановлюється граничний об'єм лоту – 50 млн кубічних метрів.

Для одного покупця встановлюється обмеження щодо придбання природного газу у розмірі не більше ніж 30 відсотків від загального обсягу його реалізації.

7. НАК «Нафтогаз України» зобов'язана до 1 квітня 2019 року, та у подальшому:

1) щорічно до 1 лютого подавати Міненерговугілля в установленому ним порядку інформацію щодо обсягу природного газу, необхідного для формування ресурсу природного газу для виробників теплової енергії на відповідний рік;

2) щомісяця до 1 квітня 2021 року постачати природний газ виробникам теплової енергії в обсягах, необхідних для повного забезпечення їх потреб, на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням.

8. Інші суб'єкти господарювання, що провадять діяльність із видобутку природного газу, в тому числі учасники угод про спільну діяльність, та/або постачання природного газу та, які отримали ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання природного газу, мають право добровільно взяти на себе зобов'язання, передбачені абзацом першим та

другим пункту 6. У такому випадку до зазначених суб'єктів господарювання застосовуються відповідні норми цього Положення.

У випадку зазначеному в абзаці першому цього пункту до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з видобутку природного газу, в тому числі учасників угод про спільну діяльність, імпортерів природного газу, інших суб'єктів ринку природного газу, за умови добровільного взяття ними на себе виконання спеціальних обов'язків, визначених пунктом 3 цього Положення, стосовно будь-якого обсягу природного газу, застосовуються відповідні норми цього Положення.

9. Міненерговугілля до 1 квітня 2019 року, у подальшому – щороку до 1 березня складає прогнозний обсяг природного газу, необхідного для формування ресурсу природного газу для побутових споживачів, релігійних організацій та виробників теплової енергії у порядку, встановленому Міненерговугілля.

Прогнозний обсяг природного газу до 1 квітня 2019 року, у подальшому – щороку до 20 березня доводиться до відома Кабінету Міністрів України, НКРЕКП, НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укргазвидобування», ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Міненерговугілля.

10. Постачальник, який уклав договір постачання природного газу з побутовим споживачем та/або релігійною організацією, має право подати ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» заявку на купівлю природного газу в обсязі, необхідному для здійснення постачання природного газу таким споживачам (далі – заявка постачальника).

У разі відсутності у споживача вузла обліку природного газу вважається, що необхідним є обсяг природного газу, визначений відповідно до законодавства.

ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» до 1 квітня 2021 р. не мають права відмовити у задоволенні заявки постачальника у межах обсягів, відповідно до підпункту 1 пункту 6 цього Положення, за умови виконання вимог пункту 4 та абзацу першого цього пункту Положення.

11. Купівля-продаж природного газу між ПАТ «Укргазвидобування», ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» та постачальником природного газу в межах обсягів, необхідних для забезпечення споживачів, відповідно до підпункту 1 пункту 6 цього Положення, здійснюється за ціною, визначеною згідно з пунктом 15 цього Положення, відповідно до договору, який укладається на підставі примірного договору купівлі-продажу природного газу з постачальниками природного газу із спеціальними обов'язками для потреб побутових споживачів та релігійних організацій, що затверджується постановою Кабінету Міністрів України.

ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» зобов'язані до 1 квітня 2019 року (у разі необхідності, в залежності від умов договору, – до 1 квітня щорічно у період 2019-2021 років) направити, постачальникам, на яких покладено спеціальні обов'язки щодо постачання природного газу побутовим споживачам та релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) до зміни постачальника природного газу природного газу, згідно із переліком постачальників природного газу, що додається до цього Положення, проект договору купівлі-продажу природного газу, підписаний та скріплений печаткою (за її наявності).

12. Постачальники природного газу, визначені у додатку до цього Положення, до 1 квітня 2021 року не мають права відмовити побутовому споживачеві та релігійній організації, об'єкти газоспоживання яких (якої) розташовані у межах відповідної території ліцензованої діяльності з розподілу природного газу, в укладенні договору постачання природного газу.

13. У період 2019 – 2021 років НАК «Нафтогаз України» формує ресурс природного газу для виробників теплової енергії, для чого повинна з 1 квітня по 30 вересня (базовий сезон закачування) щорічно придбати на оптовому ринку природного газу, природний газ, в тому числі імпортований, в обсягах, необхідних для повного забезпечення потреб виробників теплової енергії згідно з умовами цього Положення.

Закупівлю природного газу на оптовому ринку природного газу НАК «Нафтогаз України» зобов'язана здійснювати за найбільш економічно вигідною пропозицією у розумінні Закону України «Про публічні закупівлі».

14. НАК «Нафтогаз України» зобов'язана до 1 квітня 2019 року (у разі необхідності, в залежності від умов договору – до 1 квітня кожного поточного року у період 2019-2021 років) направити виробникам теплової енергії, визначеним підпунктом 4 пункту 3 цього Положення, проект договору постачання природного газу, підписаний та скріплений печаткою (за її наявності).

НАК «Нафтогаз України» до 1 квітня 2021 року не має права відмовити виробникам теплової енергії, визначеним підпунктом 4 пункту 3 цього Положення, в укладанні договору постачання природного газу за умови відкриття виробниками теплової енергії поточних рахунків із спеціальним режимом використання.

15. Міненерговугілля до 1 квітня у 2019 року, у подальшому – щороку до 1 лютого проводить розрахунок та розміщує на власному офіційному веб-сайті інформацію щодо значення ціни природного газу для потреб побутових споживачів, релігійних організацій та виробників теплової енергії на період з 1 квітня 2019 р. по 1 квітня 2021 р., за формулою:

$$Ц = \{(Ц_{NCG} \times K_{GCV} \times K_{\text{євро/дол. США}}) + T_{\text{вхГТС}}\} \times K_{\text{дол. США}}$$

де:

Ц – ціна природного газу (без урахування податку на додану вартість, тарифів на транспортування та розподіл природного газу, та величини торговельної надбавки (націнки) постачальника природного газу із спеціальними обов'язками) гривень за 1000 метрів кубічних;

Ц_{NCG} – середнє арифметичне значення ціни природного газу (Settlement price) за кожний місяць сезону закачування (з 1 квітня по 30 вересня) попереднього року на німецькому газовому хабі (NCG), визначене згідно з даними інформаційної платформи Regas, компанії European Energy Exchange (EEX), (<https://www.eex.com/en/market-data/natural-gas/spot-market/ncg>), євро/МВт·год;

K_{GCV} – коефіцієнт, який відображає співвідношення одиниць енергії (МВт·год) та об'єму (1000 метрів кубічних) і визначається відповідно до інформації, наведеної на офіційному веб-сайті оператора газотранспортної системи Словаччини компанії «Eustream, a. s.», середнє значення за кожний місяць протягом сезону закачування (з 1 квітня по 30 вересня) попереднього року;

K_{євро/дол.США} – курс євро до долара США, за даними агентства «Bloomberg», середнє значення за кожний місяць протягом сезону закачування (з 1 квітня по 30 вересня) попереднього року, долара США за 1 євро;

T_{вхГТС} – тариф на послуги з транспортування природного газу транскордонними газопроводами для точок входу в газотранспортну систему України, установлений НКРЕКП (без урахування податку на додану вартість) та діючий у сезоні закачування (з 1 квітня по 30 вересня) попереднього року, доларів США/1000 метрів кубічних;

K_{дол. США} – середнє арифметичне значення курсу гривні до долара США за кожний місяць протягом сезону закачування (з 1 квітня по 30 вересня) попереднього року, виходячи із показників щоденних офіційних курсів Національного банку, гривні за 1 долар США.

Довідково:

Ц_є – ціна природного газу (без урахування податку на додану вартість, тарифів на транспортування та розподіл природного газу, та величини торговельної надбавки (націнки) постачальника природного газу із спеціальними обов'язками) гривень за 1 МВт·год;

де:

$$Ц_{\text{є}} = Ц / K_{\text{GCV}}$$

16. З 1 квітня 2019 р. по 1 квітня 2021 р. ціна природного газу для постачання виробникам теплової енергії для інших категорій використання, крім теплової енергії з метою надання послуг з опалення і постачання гарячої води побутовим споживачам та релігійним організаціям, а також для виробництва електричної енергії такими виробниками, визначається згідно з пунктом 15 цього Положення (без урахування податку на додану вартість та тарифів на транспортування та розподіл природного газу, які підлягають обов'язковій оплаті відповідно до умов договорів транспортування та розподілу природного газу), до якої застосовується коефіцієнт 1,6.

17. До 1 квітня 2021 р. постачання природного газу побутовим споживачам, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності) та виробникам теплової енергії здійснюється за ціною, в якій торговельна надбавка (націнка) постачальника не може перевищувати 2,5 відсотків ціни природного газу, визначеної відповідно до пункту 15 цього Положення (без урахування податку на додану вартість, тарифів на транспортування та розподіл природного газу, які підлягають обов'язковій оплаті споживачем відповідно до умов договорів транспортування та розподілу природного газу).

Постачальники, що постачають природний газ виробникам теплової енергії для інших категорій використання (крім теплової енергії з метою надання послуг з опалення і постачання гарячої води населенню, релігійним організаціям (крім обсягів, що використовуються для провадження їх виробничо-комерційної діяльності)), а також для виробництва електричної енергії такими виробниками, зобов'язані до 1 квітня 2021 р. постачати такий природний газ за ціною, в якій торговельна надбавка (націнка) постачальника не може перевищувати 2,5 відсотків ціни природного газу, розрахованої відповідно до пункту 15 цього Положення (без урахування податку на додану вартість та тарифів на транспортування та розподіл природного газу, які підлягають обов'язковій оплаті відповідно до умов договорів транспортування та розподілу природного газу).

18. Постачання природного газу побутовим споживачам здійснюється на підставі типового договору, затвердженого відповідно до статті 12 Закону України «Про ринок природного газу».

Постачання природного газу виробникам теплової енергії здійснюється на підставі договору, який укладається з урахуванням положень примірного договору про постачання природного газу виробникам теплової енергії для виробництва теплової енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2016 р. № 357.

19. Міненерговугілля надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства інформацію про вжиті заходи, визначені цим Положенням.

20. За підсумками кожного розрахункового періоду між постачальником та виробником теплової енергії, з яким укладено договір

постачання природного газу, підписується акт приймання-передачі природного газу на весь обсяг природного газу, фактично спожитий виробником теплової енергії за цей період.
